

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 24.02.1971, sp. zn. 2 Cz 4/71, ECLI:CZ:NS:1971:2.CZ.4.1971.1

Číslo: 31/1972

Právní věta: V konaní o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictva má pre použitie ustanovenia § 150 O. s. p. význam zistenie o tom, či navrhovateľ pred podaním návrhu na súde navrhol ostatným spoluvlastníkom zrušenie a vypořádanie podílového spoluvlastnictva dohodou, a to spôsobom, ktorý uplatnil v návrhu na začatie konania na súde a dosiahol plný úspech vo veci.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 24.02.1971

Spisová značka: 2 Cz 4/71

Číslo rozhodnutí: 31

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Náklady řízení, Podílové spoluvlastnictví

Předpisy: 99/1963 Sb. § 6

§ 120

§ 141

§ 142

§ 150

§ 151

§ 220

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 31/1972 sb. rozh.

V konaní o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictva má pre použitie ustanovenia § 150 O. s. p. význam zistenie o tom, či navrhovateľ pred podaním návrhu na súde navrhol ostatným spoluvlastníkom zrušenie a vypořádanie podílového spoluvlastnictva dohodou, a to spôsobom, ktorý uplatnil v návrhu na začatie konania na súde a dosiahol plný úspech vo veci.

(Rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 24. 2. 1971, [2 Cz 4/71](#))

Navrhovatelia sa svojím návrhom domáhali, aby ich podílové spoluvlastníctvo s odporcami ohľadne nehnuteľností parc. č. 45, 46 a 48 v Š. bolo zrušené a aby tieto nehnuteľnosti boli medzi účastníkov rozdelené podľa podielov.

Okresný súd v Banskej Bystrici zrušil spoluvlastníctvo účastníkov k uvedeným nehnuteľnostiam a reálne ich rozdelil. O trovách rozhodol tak, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

V odvolaní proti výroku o trovách sa navrhovatelia domáhali, aby odporkyňa Z. p. bola zaviazaná nahradiť im trovy konania. Dôvodili, že tým, že odporkyňa Z. P. nesúhlasila so zrušením spoluvlastníctva, prinútila ich, aby začali spor, v ktorom potom dosiahli plný úspech.

Krajský súd v Banskej Bystrici svojím uznesením zmenil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania tak, že uložil odporkyňi Z. P., aby žalobcom nahradila trovy právneho zastúpenia v sume 450 Kčs.

Najvyšší súd SSR rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, tak, že týmto uznesením súdu druhého stupňa bol porušený zákon.

Z odôvodnenia:

Ustanovenia § 6 a § 120 ods. 1 O. s. p. ukladajú súdom čo najúplnejšie a čo najúčelnejšie zistiť skutočný stav veci, na základe ktorého sa potom podľa ustanovenia § 153 ods. 1 O. s. p. rozhoduje.

Podľa ustanovenia § 151 ods. 1 O. s. p. o povinnosti na náhradu trov konania rozhoduje súd bez návrhu.

Podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Úspech vo veci, ktorá je predmetom rozhodovania súdu, je teda tou okolnosťou, ktorá podľa ustanovenia § 142 ods. 1, 2 a 3 O. s. p. určuje nárok na náhradu trov. K rozhodovaniu o trovách konania je potrebné zistenie podkladov pre ich priznanie, včítane zistenia, či nie sú u niektorého z účastníkov dané dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré nemusí súd výnimočne náhradu trov celkom alebo sčasti priznať (§ 152 O. s. p.).

Takýmto dôvodom môže byť aj stanovisko k návrhu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva pred podaním návrhu na súde. Ak spoluvlastník súhlasil so zrušením spoluvlastníctva a jeho vyporiadanie spôsobom, aký navrhovateľ aj v návrhu na začatie súdneho konania navrhoval, potom takýto postoj umožňoval uzavretie dohody o zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva podľa ustanovenia § 141 O. z. Z hľadiska použitia ustanovenia § 150 O. s. p. má teda význam aj zistenie, či žalobca pred podaním žaloby na súde urobil spoluvlastníkom návrh na zrušenie spoluvlastníctva a či navrhoval jeho vyporiadanie spôsobom, ktorý potom uplatnil v žalobe a dosiahol plný úspech vo veci.

Pre posúdenie, či sú v prejednávanej veci dané podmienky, pre ktoré účastníkovi, ktorému by inak prislúchal nárok na náhradu trov konania, nemusí súd podľa ustanovenia § 150 O. s. p. výnimočne náhradu trov celkom alebo čiastočne priznať, mali si súde obidvoch stupňov opatriť potrebné skutkové podklady, čo však neurobili.

Pokiaľ totiž aj odvolací súd vychádzal v prejednávanej veci z toho, že odporkyňa Z. p. na rozdiel od ostatných odporcov nesúhlasila so zrušením spoluvlastníctva, treba konštatovať, že takýto záver nemá v spise podklad. Záznam z 15. 5. 1968, napísaný v Advokátskej poradni v B., nesvedčí o odmietavom stanovisku odporkyne Z. P.; obsah tohto záznamu nie je celkom zrozumiteľný, ba čo viac, nie je odporkyňou Z. P. podpísaný. Preto tento záznam nemôže slúžiť za podklad pre posúdenie jej stanoviska k otázke zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva, ktoré nie je bez významu pre rozhodnutie o trovách konania. Naproti tomu súd druhého stupňa si v tejto súvislosti nijakým

spôsobom neoveril vyjadrenie odporkyne Z. P., ktorá uvádzala, že zástupca navrhovateľov sa jej pred sporom nezmieňoval o zrušení spoluvlastníctva (nežiadal od nej súhlas na zrušenie spoluvlastníctva), ale jej iba ponúkal dom na predaj.

Tým, že súd druhého stupňa vo svojom rozhodnutí o náhrade trov konania, proti ktorému bola sťažnosť pre porušenie zákona podaná, vychádzal z neúplne zisteného skutkového stavu, porušil zákon v ustanoveniach § 6, § 120 ods. 1, § 150, § 151 ods. 1 a § 220 O. s. p.